

B.A. Part-I (Semester—II) Examination

(Literature of Modern Language)

MARATHI LITERATURE

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :— एकूण पाच प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

1. संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा :

(अ) अरे, ऐपत कुठे होती माझी मोलकरीण आणि गडी ठेवायची ? हीच मग बाळंतपणानंतर चवथ्या व पाचव्या दिवशी कामाला लागायची.

किंवा

मला माहीत होतं, तुम्ही माझ्याशिवाय राहू शकणार नाही. म्हणून माझ्या कपड्यांबरोबर तुमचेही कपडे भरलेयत मी बॅगेत !

(ब) “एका ठरावीक वयानंतर प्रत्येक स्त्रीला-ती नोकरी करणारी असो किंवा नसो-रिटायर होण्याचा हक्क आहे...”

किंवा

“समाजाने स्त्रीला वेगवेगळी लेबलं लावून कर्तव्याच्या नावाखाली तिच्याकडून फक्त सेवा करून घेतलीय.”

(क) माझियासाठी जगाचे

रोज जाते घर्घरावे;

मात्र मी सोशीन जे जे

ते जनाईचे असावे !

किंवा

“इतिहास नाही सांडणाऱ्या रक्तात तो वाहतोय एखाद्या जिवंत नसेतून.”

(ड) मी येतो तेव्हा तुमच्या

तोंडाचे पळते पाणी

नभ डोळ्यामधले तुमच्या

जीव देते हैराणूनी.

किंवा

गुंतलेले प्राण ह्या रानात माझे

फाटकी ही झोपडी काळीज माझे

मी असा आनंदुनी बेहोष होता

शब्दगंधे, तू मला बाहूत घ्यावे !

2. 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाचा आशय तुमच्या शब्दात रेखाटा.

किंवा

आईचे (सुधाताई) स्वभावचित्र रेखाटा.

16

3. (अ) विणाचे स्वभावचित्र रेखाटा.

किंवा

आईच्या त्यागाचे महत्व 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाच्या आधारे स्पष्ट करा.

8

(ब) मंदारचे स्वभावचित्र रेखाटा.

किंवा

'आई रिटायर होतेय' या नाटकाचे वाङ्मयीन मूल्यमापन करा.

8

4. (अ) धर्मसत्ता व राजसत्ता विरुद्धतेच्या विषमतेची विद्रोहात्मक जाणीव ना.धो. महानोरांच्या कवितेतून कशी व्यक्त होते ?

किंवा

'बाय आणि गाय' या कवितेत कवयित्रीने स्त्रीच्या शोषणाचे चित्रण कसे केले आहे ?

8

(ब) सुरेश भट यांच्या कवितेतील आशय सौंदर्य स्पष्ट करा.

किंवा

खालीलपैकी एका कवितेचे रसग्रहण करा :

(1) हरवले जेथे ज्ञानदेव तुकाराम

(2) मानूस

(3) गोंगलू

8

5. खालील वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नातील अचूक उत्तर निवडा :

(1) 'आई रिटायर होतेय' या नाटकाचे लेखक कोण ?

(अ) अशोक पवार

(आ) अशोक कांबळे

(इ) अशोक पाटोळे

(ई) अशोक थोरात

(2) निरोप समारंभाच्या वेळी पप्पांना ऑफीसमध्ये कोणती वस्तू भेट मिळाली ?

(अ) घडयाळ

(आ) टेबललॅम्प

(इ) कपाट

(ई) बॅग

- (3) नंदनच्या पत्नीचे नाव काय होते ?
- (अ) शुभ्रा (आ) वीणा
(इ) नेत्रा (ई) सुधा
- (4) नेत्रा आपल्या सासुला कोणत्या विषयाचे पेपर तपासायला सांगते ?
- (अ) भूगोल (आ) इतिहास
(इ) गणित (ई) इंग्रजी
- (5) आईची (सुधाताईची) आणि मुकुंद फाटक यांची भेट किती वर्षांनंतर होते ?
- (अ) तीस वर्षांनंतर (आ) वीस वर्षांनंतर
(इ) दहा वर्षांनंतर (ई) यापैकी नाही
- (6) वीणा मंदारकडे कशाचे अॅग्रीमेंट मागते ?
- (अ) घराचे (आ) जागेचे
(इ) फॅक्ट्रीचे (ई) वृद्धाश्रमाचे
- (7) आई केव्हा रिटायर होणार असते ?
- (अ) दोन महिन्याने (आ) एक महिन्याने
(इ) तीन महिन्याने (ई) यापैकी नाही
- (8) आदिवासी म्हणजे लढण्यासाठी कोणाला मिळालेले हत्यार आहे ?
- (अ) नक्षल्यांना (आ) राजकारण्यांना
(इ) आदिवासींना (ई) लोकांना
- (9) 'मानूस' या कवितेचे कवी कोण ?
- (अ) यशवंत मनोहर (आ) कल्पना दुधाळ
(इ) विठ्ठल वाघ (ई) दि.पु. चित्रे
- (10) कवीचे प्राण कोठे गुंतले ?
- (अ) वनात (आ) घरात
(इ) रानात (ई) ध्यानात
- (11) 'तडफड' या कवितेचे कवी कोण ?
- (अ) ना.धो. महानोर (आ) यशवंत मनोहर
(इ) विठ्ठल वाघ (ई) सुरेश भट

(12) 'एवढे दे पांडुरंगा !' या कवितेचे कवी :

(अ) संत तुकाराम

(आ) सुरेश भट

(इ) दि.पु. चित्रे

(ई) ना.धो. महानोर

(13) 'निवडुंगाला आलेली फुलं' हा काव्यसंग्रह :

(अ) कल्पना दुधाल यांचा

(आ) विठ्ठल वाघांचा

(इ) प्रभू राजगडकरांचा

(ई) ना.धो. महानोरांचा

(14) सुरेश भट यांनी कोणत्या रचनाप्रकारात विपुल कविता लिहिली ?

(अ) गझल

(आ) भारूड

(इ) मुक्तछंद

(ई) लावणी

(15) 'धग असतेच आसपास' हा काव्यसंग्रह :

(अ) सुरेश भट

(आ) यशवंत मनोहर

(इ) कल्पना दुधाल

(ई) विठ्ठल वाघ

(16) ह्या नभाने ह्या भुईला काय द्यावे ?

(अ) दान

(आ) वरदान

(इ) मान

(ई) धन

16